

Hjem > Mælkeafgiftsfonden > 2013 > Fra 93 til 97 i energiudnyttelse > **Stor tilfredshed med staldskoler om energiudnyttelse hos malkekøer**

Stor tilfredshed med staldskoler om energiudnyttelse hos malkekøer

VFL, Kvæg har interviewet 25 mælkeproducenter om deres deltagelse i staldskoler om energiudnyttelse, og rådgivningsformen får fine karakterer, fordi besøg af andre landmænd fremmer motivationen og typisk identificerer helt nye indsatsområder.

Mælkeafgiftsfonden

Som et led i VFL, Kvægs projekter for at sikre højere energiudnyttelse hos malkekøer har fem DLBR-kontorer i 2013 gennemført et staldskoleforløb. Målet var at undersøge brugen af staldskoler som metode til at identificere og motivere indsatser med effekt på energiudnyttelsen på den enkelte bedrift.

Staldskolerne blev sammensat af fem mælkeproducenter og med en DLBR konsulent som facilitator. Forløbene blev gennemført i perioden april – oktober 2013. Under forløbet besøgte mælkeproducenterne hinanden og gennemgik mulighederne for justeringer i stalden.

Som inspiration til indsatsområder mod højere energiudnyttelse blev der på alle bedrifter lavet en screening med FEM-værktøjet, inden staldskolen kom på besøg. Landmanden udvalgte selv på forhånd problemområder, hvor han var motiveret for at lave forbedringer.

Staldskolemetoden indebærer dannelse af grupper på 5-7 landmænd, som besøger hinandens bedrifter og her hjælper hinanden med at finde løsninger på den aktuelle bedrift. Det er centralt, at værtslandmanden tager ejerskab til staldskolemødet og problemstillingerne. Konsulenten medvirker alene som facilitator for processen og staldskolemødet og må ikke virke som ekspert.

Læs mere om staldskolemetoden [her](#)

Telefoninterviews viste stor tilfredshed

Efter staldskoleforløbet blev de 25 landmænd interviewet per telefon om deres vurdering af metoden. Hovedresultater fra interviewene var som følger:

- 72 % fik øje på nye indsatsområder
- 68 % fandt, at staldskolen gav mere klarhed og motivation end "almindelig rådgivning"
- 76 % synes konsulentens rolle som facilitator virkede godt
- 60 % svarer, at de gerne vil betale for at være med i en staldskole. 28 % svarer "måske" til betaling og 12 % svarer, at de ikke vil betale for et staldskoleforløb.

Flere af landmændene peger på, at et emne som energiudnyttelse kan være svært at forholde sig til, og at staldskolen nok vil virke endnu bedre, hvis der er meget konkrete og let målbare problemfelter, der bliver fokuseret på.

Flere af de spurgte landmænd syntes desuden, at staldskoleforløbet i projektet (3-4 mdr.) var for kort og de vil gerne have et forløb, som er så langt at der kan følges op og diskuteres effekter af tiltag.

Nye øjne og gruppepres virker

Flere af de interviewede landmænd fremhævede, at styrken ved staldskoler er, at der kommer nye øjne på bedriften, og man selv får gode input ved at besøge andre. Ifølge flere af landmændene giver staldskolen det største udbytte, hvis det er en anden end den normale rådgiver, der virker som facilitator og landmændene heller ikke kender hinandens bedrifter i forvejen. Nogle landmænd pegede også på, at gruppepresset i staldskolen betyder, at landmanden i langt højere grad føler sig forpligtet til at lave ændringer end det kan være tilfældet ved almindelig rådgivning.

Konsulenternes nye rolle

Projektet spurgte også de fem DLBR-konsulenter i projektet om deres egen rolle som facilitator og deres vurdering af de gennemførte staldskoleforløb.

Meldingerne fra facilitatorerne var som følger:

- Metoden indebærer, at alle deltagere kommer i spil og bidrager med deres forslag
- Vi oplever ingen berøringsangst og heller ikke situationer, hvor værten synes, der bliver gået for tæt på
- Der er stor accept af de udpegede forslag og stor vilje til at lave løsninger og til at implementere dem
- Det kan være svært at holde fokus på de hovedproblemer værten har udpeget. Det er derfor en vigtig rolle for facilitatoren at støtte værten i at fastholde fokus
- Rollen som facilitator i stedet for rollen som konsulent/ekspert kræver, at man holder sin mund og det kan ind imellem være svært – herunder ikke at svare på konkrete spørgsmål
- En velfungerende staldskole kan have større effekt end almindelig rådgivning med hensyn til at skabe forandringer og motivation hos landmændene.

Konsulenterne har også den generelle erfaring, at fem deltagere kan være for få fordi grupperne så er meget følsomme overfor afbud. Syv deltagere er derfor et mere optimalt antal, anbefaler konsulenterne.

Henvisninger

Projektet om staldskoler og energiudnyttelse er afslutningen på et tre årigt projekt finansieret af Mælkeafgiftsfonden. Du kan læse om tidligere resultater fra projektet [her](#):

[Nyt værktøj viser vejen til høj energiudnyttelse hos malkekøer](#)

[Små justering giver mere mælk med mindre foder](#)

[Fra 85 til 92 i energiudnyttelse på tre måneder](#)

Foto: David Bering.

Gruppepres fra staldskolen virker

